

آثار «سینما حماسه» در مشهد به نمایش درمی آیند

مراسم رونمایی از آثار داستانی و کتاب نشست های تخصصی دومین رویداد ملی «سینما حماسه» برگزار می شود. به گزارش شهرارا به نقل از روابط عمومی مرکز فیلم جوان سوره، روز شنبه «۱۰ آذر، مراسم رونمایی از آثار داستانی

و کتاب نشست های تخصصی دومین رویداد ملی «سینما حماسه» از ساعت ۱۷ در پردیس سینما هویزه مشهد برگزار می شود. در این برنامه از فیلم های «سر»، «سیاه ماهی» و «پای پرواز» که در باشگاه فیلم رویش تولید شده اند، رونمایی خواهد شد. فیلم های «سر» به کارگردانی علیرضا رضایی، نویسندگی احسان فولادی فرد و تهیه کنندگی سجاد انتظاری و «پای پرواز» به کارگردانی روح ... جلالی طلب، نویسندگی محمد صالح نوروززاد و تهیه کنندگی سجاد انتظاری در چهل و یکمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران حضور داشتند و برگ زرین بخش کتاب و سینمای این جشنواره به فیلم «پای پرواز» رسید و مرکز هنری رسانه ای نهضت نیز جایزه خود را به فیلم «سر» اهدا کرد. همچنین فیلم «سیاه ماهی» به کارگردانی سعید ولی زاده، نویسندگی محسن جهانی و تهیه کنندگی داوود کریمی، در سومین جشنواره چند رسانه ای میراث فرهنگی حضور داشت. بخش دیگری از این برنامه به رونمایی از کتاب نشست های تخصصی دومین رویداد «سینما حماسه» با همکاری انتشارات آفرین، هادی محمدگذا، مهدی محمدگذا، دوست، فرزاد قائمی ونصرت...نابش اختصاص دارد. روز یکشنبه ۱۱ آذر نیز سه نشست تخصصی در محل باشگاه فیلم رویش برگزار می شود. نشست تحلیل فیلم های داستانی «سینما حماسه» با حضور محمد شهبا، تحلیل نقش در فیلم کوتاه با حضور مجید پتکی و تحلیل فیلم نامه های «سینما حماسه» با حضور هادی مقدم دوست برگزار خواهد شد.

ایستگاه خبر

اثر فیلم ساز مشهدی، امروز از شبکه مستند پخش می شود
ماجرای دیداری که به قیامت افتاد!

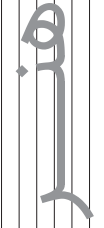
مستند «آخرین خداحافظی» به کارگردانی احسان صوری، فیلم ساز مشهدی، در هشتمین جشنواره تلویزیونی مستند حضور دارد و از شبکه مستند سیما پخش می شود. فیلم مستند «آخرین خداحافظی»

روایت دلتنگی فاطمه شریعتی، مادر شهید صفرعلی علیزاده است که هنوز هم بعد از سه دهه، سعی در زنده کردن یاد فرزندش دارد و راه آهن را محل قرار عاشقی خود می داند. صوری درباره نحوه آشنایی خود با این سوزه گفت: در ابتدا قصد داشتم فیلم مستندی درباره یکی از شهدای ورزشکار بسازم که ترجیحا طرف دار استقلال باشد. در مرحله پژوهش، با مادر شهید صفرعلی روبه رو شدم، احساس کردم اینجا جایی است که باید تأمل بیشتری داشته باشم و بمانم. در بین تحقیق و پژوهش متوجه شدم صفرعلی در نوجوانی خود و لیبالیست بوده اما انگار از یک جایی به بعد روند زندگی اش تغییر کرده است. این فیلم ساز مستند اضافه کرد: روایت فاطمه شریعتی و صفرعلی علیزاده برای اولین بار است که به تصویر کشیده می شود و باتوجه به حاشیه نشینی آن ها، تا به حال هیچ فیلم ساز مستند ناپوسنده ای به سراغ آن ها نرفته است. صوری خاطرنشان کرد: درباره چرایی ساخت این اثر باید بگویم قبل از اینکه با این مادر شهید آشنا شوم، موضوعات مختلفی مدنظر بود اما با دیدن این مادر به شدت جذب روحیه و منش او شدم و تصمیم گرفتم برشی از زندگی و دغدغه های وی را به تصویر بکشم. وقتی با این مادر شهید حرف می زدم به شدت، با حرارت و پرشور سخن می گفت، به طوری که گویا فرزندش روز گذشته فوت کرده است، نه سی سال پیش! او درباره روند تولید این فیلم مستند گفت: برای ضبط این مستند، شش جلسه زمان صرف شد و مراحل فنی آن نیز دو ماه به طول انجامید، شاید کمی شعاری به ذهن برسد، اما شرایطی در فیلم پیش آمد که احساس کردم از غیب به ماکم می شود. ولی به واقع چنین بود. این فیلم مستند اولین تجربه رسمی من بود اما در نخستین تجربه جشنواره ای خود توانست در بخش ملی جشنواره سینما حقیقت حضور داشته باشد. این قبیل اتفاقات، اثبات گر این نکته است که آثاری که با نام و یاد شهدا تولید می شوند مورد لطفا شهدا واقع می شوند. او در پاسخ به این سؤال که بیشتر پژوهش این فیلم مستند میدانی بوده یا کتابخانه ای، گفت: تقریبا تمام پژوهش های ما میدانی بود و بعد از اتمام پژوهش های میدانی، سراغ اسناد و مدارک اعزام و شهادت صفرعلی رفتیم. این فیلم ساز مستند درباره حمایت از آثار با موضوع دفاع مقدس گفت: متأسفانه در کشور ما فقط دوست دارند کار در حوزه دفاع مقدس ساخته شود اما هیچ کس حاضر به کمک کردن و حمایت از فیلم ساز نیست! اگر اندک حمایتی هم شود، آن قدر ناچیز است که شرایط را برای فیلم ساز سخت می کند و در کیفیت و خروجی نهایی تأثیر بسیار منفی دارد. وی ادامه داد: هالیوود میلیون ها دلار خرج می کند تا قهرمان سازی کند، آن ها با ابزاری چون سینما سربازان متجاوز خود را در قالب ناجی به مردم دنیا معرفی می کنند، اما در کشور ما آن چنان که باید قدر قهرمانان واقعی دانسته نمی شود. شهدای ما شاید ظاهرشان همانند قهرمانان فیلم ها تنومند نباشد، اما در اوج کتمان به مقام قهرمانی رسیدند. شهید صفرعلی یکی از این شهداست که از او می توان به عنوان یک قهرمان نام برد. این شهید، یک نور صوری از خود تهیه کرد و برای نزدیکانش فرستاد اما تأکید داشت که هیچ گاه مادرش این نوار را گوش ندهد. براساس این گزارش، فیلم مستند «آخرین خداحافظی» امروز چهارشنبه ۱۷ آذرماه، ساعت ۹ صبح و ۲۴ پخش خواهد شد.

۴شنبه
۷ آذر ۱۴۰۳
شماره ۳۳۳

۱۱

عکس:جهانبیگانه/شهراران

نمایش «کاف» با روایتی از رشادت های شهید کاوه در کردستان،

این شب ها در سالن اصلی تئاتر شهر روی صحنه است

کاف مثل کوه، کردستان، کاوه

تبلیغات پای کار بیایند مخاطب بیشتری به تماشای «کاف» می نشینند. مخاطبی که به هیچ عنوان سالن نمایش ما را ناراضی ترک نخواهد کرد. موسوی که باور دارد کارهای محدودی که در حوزه دفاع مقدس و معرفی شهدا انجام شده است، هدفمند نبوده اند تا کید می کند، در گذشته بیشتر آثار شعاری بودند، همین موضوع نیز باعث شده است ذهنیتی در بین مردم شکل بگیرد که همه آثار دفاع مقدسی مثل هم هستند، در نتیجه حمایتی از این نمایش ها نمی کنند. درحالی که نمایش ما از فضای کلیشه ای و شعارزده فاصله دارد به طوری که مخاطب اصلا شهید کاوه را بر روی صحنه نمی بیند. همچنین نویسنده کار کاملا هوشمندانه متنی نوشته است که هم رگه هایی از طنز دارد و هم می تواند به رسالت اصلی خود که معرفی شهید کاوه است، بپردازد.

تماشاگر داشتن آثار دفاع مقدسی، به بد کار کردن ما و روی صحنه بردن نمایش های شعار زده و دور از ذهن و باور مردم در سال های گذشته برمی گردد. وگرنه هیچ آدم وطن پرستی نسبت به مفهوم وطن و شهید بی اعتنائیست. برای مثال ما نمایش های خیلی خوبی مانند نمایش «خنکای ختم خاطره» حمیدرضا آذرنگ یا «مظلوم پنجم» رضا صابری، به گفته این هنرمند موضوعات جذابی در حوزه دفاع مقدس و مقاومت وجود دارد که اگر با نگاه هنری و دقیق مرشته شوند، بر جان و دل مخاطب هم می نشینند. او همچنین باور دارد که مردم از نگاه شعارزده و اینکه شهید دست نیافتنی باشد خوششان نمی آید، درواقع آن ها با حاج رسول های فیلم «آژانس شیشه ای» ارتباط برقرار می کنند که از گوشت و پوست و استخوان همین جامعه اند. جهनिया با تأکید براینکه اثر خوب راه خودش را به هر نحوی باز می کند، ادامه می دهد: تمام سعی من این بوده که در «کاف» نگاهی متفاوت و به دور از شعارزدگی داشته باشم که برای مخاطب جذاب باشد.

● جاودانه شدن شهید کاوه در ذهن مخاطب

سیدعلی موسوی نقش «کاک قادر» را که سرد سته کومه ها و به نوعی ضد قهرمان داستان است، در نمایش «کاف» ایفا می کند. بازیگری که می گوید به ایفای نقش های منفی بیشتر از نقش های مثبت علاقه دارد، چون به نظرش خوب از کار درآوردن کاراکترهای منفی دشوارتر است.

او با اشاره به بازخورد های مثبتی که از ایفای نقش «کاک قادر» گرفته است یادآور می شود: من بعد از نمایش، موقعی که می بینم مخاطب از من بدش آمده است، متوجه می شوم کارم را درست انجام داده ام. موسوی درباره چرا حضور در نمایش «کاف» را پذیرفته است نیز بیان می کند: در روزهایی که بیشتر نمایش ما محتوای خاصی ندارند، «کاف» تلاش می کند به داستان زندگی شهید کاوه بپردازد و این شخصیت بزرگ را در ذهن مخاطب جاودانه کند. من هم از آنجایی که دوست داشتم سهمی در این اتفاق داشته باشم، حضور در «کاف» را قبول کردم.

این هنرمند ادامه می دهد: اگر رسانه ها در بحث

است. با وجود این دوستان شرایطی را فراهم کردند تا ما بتوانیم «کاف» را در هفته بسیج روی صحنه ببریم. او که امیدوار است در آینده شرایطی برای اجرای دوباره «کاف» فراهم شود، درباره رایگان بودن بلیت این نمایش نیز می گوید: فرهنگ سری حاج قاسم سلیمانی باتوجه به اینکه هزینه های دکور، لباس و... را تقبل کرده، به نوعی صاحب کار است و در این مدتی که ما با آن ها همکاری داشتیم روال بر این نبوده که از مخاطبان برای دیدن نمایش هاپولی گرفته شود. این هنرمند، حمایت کردن از نمایش های ارزشی و مستند را وظیفه مسئولان می داند و خاطرنشان می کند: اعتقاد من بر این است که آثار قهرمان محور و نمایش هایی که به موضوعات مرتبط با شاهنامه، هویت، دین و ایثار و مقاومت می پردازند، با بلیت فروشی شانسان برای دیده شدن پایین می آید، از همین رو نهاد های دولتی باید بیشتر بر روی این گونه آثار سرمایه گذاری کنند.

● چو ایران نباشد تن من مباد

جهانپاکه در «کاف»، رشادت های یک قهرمان مشهدی و بخشی از فداکاری های صورت گرفته برای حفظ کشور را روایت می کند، یادآور می شود: من و آقای سیم ریز حدود دو سالی است که در کارهایمان بر روی بحث وطن تمرکز کرده ایم و چوبش را هم داریم می خوریم. واقعا عجیب است که در این دوره و زمانه اگر از وطن و میهن بگوئید، به شما برچسب دولتی و ارگانی بودن، زده می شود. درحالی که ما حرف بدی نمی زنیم و فقط می خواهیم مثل فردوسی بگوئیم «چو ایران نباشد، تن من مباد».

او ادامه می دهد: ما فقط به گیشه فکر نمی کنیم و به دنبال این نیستیم که پول زیادی به جیب بزنیم، تئاتر برای مایک ساخت بزرگ تری دارد. ساحتی که می تواند به مسیر رشد انسانی کمک کند.

این کارگردان همچنین با تأکید بر ضرورت وجود همه ژانرها در تئاتر خاطرنشان می کند: یکی از جذابیت های تئاتر مشهد، روی صحنه رفتن نمایش هایی در ژانرهای مختلف است که به بلوغ هنر این شهر کمک کرده است. اما با وجود این نسبت به نمایش هایی که مقداری خاص تر هستند و روی کاراکترهایی ویژه ای تمرکز دارند، یک مقدار گارد وجود دارد. جهनिया باور دارد موضوع جنگ و مقاومت هیچ زمان کهنه نمی شود، ولی نحوه نگاه کردن و پرداختن به این موضوع اهمیت بسیاری دارد. او یادآور می شود: «کمتر

شکیبا افخمی راد

نمایش «کاف» مثل کوه، کردستان، کاوه بنویسندنگی مهدی سیم ریزو کارگردانی محمد جهانپا این شب ها و هم زمان با هفته بسیج در دو سیانس ۱۸ و ۱۹:۳۰ در سالن اصلی تئاتر شهر اجرا می شود.

نمایشی به تهیه کنندگی سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد که پیش از این در پانزدهمین دوره جشنواره سودای عشق خراسان رضوی در کاشمر روی صحنه رفته و توانسته بود جوایز بخش های بهترین کارگردانی، بهترین نویسندگی و بهترین بازیگر مرد را از آن خود کند و به عنوان یکی از آثار برگزیده این رویداد نیز معرفی شود. محمد جهانپا، کارگردان و سیدعلی موسوی و امیراحسان امیریو در بازیگر نمایش «کاف مثل کوه، کردستان، کاوه» درباره این اثر که تلاش دارد بخشی از دلاورمردی های شهید محمود کاوه را روایت کند، توضیحات بیشتری ارائه کرده اند که در ادامه می خوانید.

● بیان اندیشه های شهید کاوه

در نمایش «کاف» بر روی دوران حضور شهید کاوه در کردستان و مبارزات او با کومه ها و حزب دموکرات کردستان تمرکز شده است. با وجود این تماشاگر تا پایان نمایش، شخصیت شهید کاوه را بر روی صحنه نمی بیند. محمد جهانپا در این باره می گوید: از آنجایی که فکر کردیم شاید نتوانیم آن هیبت و جذابیت شهید کاوه را در فضای محدودی که در اختیار داریم به خوبی به تصویر بکشیم و ادای دین مناسبی به ایشان داشته باشیم، تصمیم گرفتیم، حضور فیزیکی کاراکتر شهید کاوه را از روی صحنه حذف کنیم. علاوه براین اگر می خواستیم ایفای نقش این شهید بزرگوار را به بازیگری محول کنیم، باید درگیر شباهت های ظاهری و رفتاری می شدیم که کار را برای ما سخت می کرد.

او ادامه می دهد: ما در نمایش «کاف» بیشتر به دنبال بیان اندیشه های شهید کاوه بودیم و تلاش داشتیم حضور ایشان در جبهه عملیاتی غرب کشور و رشادت هایی که انجام شده را روایت کنیم.

جهانپا به همراه مهدی سیم ریز برای اجرای نمایش «کاف» و نوشتن نمایشنامه آن، زمان نسبتا زیادی را صرف کرده اند، ما حدود سه هزار صفحه کتاب خواندیم و همچنین خاطرات جمع آوری شده از بازماندگان لشکر ویژه شهدا را مرور کردیم تا بتوانیم آنچه به صورت مستند وجود دارد را بر روی صحنه بیاوریم.

این کارگردان همچنین از حضور بیش از چهل بازیگر در کارش بهره گرفته تا نمایش باورپذیر و با اهمیت بیشتری اجرا شود. او می گوید: نمایش «کاف» درباره یک شخصیت بزرگ است از این رو تمام تلاشمان را کردیم تا فضا سازی کار درخور این شخصیت باشد.

جهاپا درباره زمان محدودی که برای اجرای نمایش «کاف» در اختیار دارند نیز بیان می کند: تئاتر شهر با ترافیک اجرایی شدیدی روبه روست و تا آنجایی که من اطلاع دارم سالن تا در بیست سال آینده زرو زده

هنرهای نمایشی جز آنکه در زمره کهن ترین هنرهای بشری است، بلکه بدون تردید انسانی و ارتباطی ترین هنرها نیز محسوب می شود. عمر دراز نمایش و آمیختگی ژرف آن با زیست توده های مردم، تحول و روزآمدی آن به مرور زمان و همپا با دگرگونی های گوناگون جهان انسانی و تنوع و گستردگی انواع آن موجب می شود تا به موضوعی مهم در عرصه سیاست گذاری و کنش کارگزاران فرهنگی جامعه بدل شود. به دیگر سخن، مدیران و راهبران اصلی جامعه نمی توانند نسبت به وضعیت هنر نمایش بی اعتنا بوده و افق پیش روی آن را ترسیم نکنند. جایگاه ممتاز تئاتر از یک سو و پیچیدگی و چندبعدی بودنش به دلیل بهره مندی از عناصر متنوع هنری از دیگر سو، موجب می شود تا هرگونه کنشی در این حوزه، چه در عرصه سیاست گذاری و چه در عرصه تولید و اجرا و مواردی از این دست نیازمند برخورداری از نگاه دانش بنیان باشد. از این روی برای محقق ساختن این رویکرد دانشی، موضوع تأسیس و رشته های دانشگاهی در حوزه تئاتر یک نیاز اصلی است. در ایران به ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی باتوجه به ظرفیت های تمدنی جمهوری اسلامی ایران و

یادداشت روز

هنرهای نمایشی و گم گشته ای به نام آموزش

هنری نشان می دهد که کوشش های صورت گرفته به دلایل گوناگون چندان رضایت بخش نیست. شاید بتوان یکی از اصلی ترین دلایل این امر را عدم دقت در بعد آموزشی این حوزه دانست.

به عبارت دیگر، زمانی که از تئاتر به عنوان یک رشته دانشگاهی سخن به میان می آید، مسائل مهمی چون تنوع در گرایش ها، تدوین سرفصل های آموزشی، معرفی و تأمین منابع آموزش، موضوع مهم روش های متنوع آموزشی، امکان بهره مندی از اساتید توانمند و به روز و مواردی از این دست، از مهم ترین چالش های پیش روی آموزش هنرهای نمایشی در مشهد است. امروز در راستای بهره بردن از ظرفیت هنرهای نمایشی در مشهد به ویژه با رویکرد توسعه هنر دینی و برآمده از معارف اسلامی در راستای تبدیل شدن خراسان رضوی و مشهد مقدس به عنوان قلب مهم تئاتر دینی در ایران، لازم است تا رویکردهای آموزشی در این حوزه جدی گرفته شود و بازسازی لازم در این حوزه صورت پذیرد.

نیازسنجی در سطح استان، تطبیق برنامه های

نیروی انسانی توانمند توسعه رشته های دانشگاهی حوزه هنر از جمله نمایش سرعت گرفت و تربیت نسلی از جوانان ایرانی در رشته های مرتبط با هنرهای نمایشی آغاز شد. هرچند در عمل تمرکز این آموزش ها به دلایل گوناگون در پانچت متمرکز شد. به مرور زمان علاقه و گرایش نسل نوجوان و جوان در دیگر نقاط ایران و وجود استعداد های ارزشمندی در این زمینه، لزوم توسعه آموزش های عمومی و تخصصی تئاتر را در دیگر نقاط ایران جز

پایتخت پررنگ کرد. در همین راستا مراکز دانشگاهی و آموزشگاه های آزاد هنری اقدام به راه اندازی رشته هایی در این زمینه کردند که با استقبال نیز روبه رو شد.

مشهد مقدس با سابقه دیرینه در زمینه هنرهای نمایشی، ظرفیت های ویژه برآمده از امر مقدس زیارت، بین المللی بودن، جمعیت مستعد درخورتوجه و برخورداری از زیرساخت های لازم، یک ظرفیت ویژه در حوزه هنرهای نمایشی است. مروری بر کارنامه آموزشی در حوزه تئاتر استان، چه در نهادهای دانشگاهی و چه آموزشگاه های آزاد

محمد جواد استانی
پژوهشگر مطالعات فرهنگی

نیروی انسانی توانمند توسعه رشته های دانشگاهی حوزه هنر از جمله نمایش سرعت گرفت و تربیت نسلی از جوانان ایرانی در رشته های مرتبط با هنرهای نمایشی آغاز شد. هرچند در عمل تمرکز این آموزش ها به دلایل گوناگون در پانچت متمرکز شد. به مرور زمان علاقه و گرایش نسل نوجوان و جوان در دیگر نقاط ایران و وجود استعداد های ارزشمندی در این زمینه، لزوم توسعه آموزش های عمومی و تخصصی تئاتر را در دیگر نقاط ایران جز

پایتخت پررنگ کرد. در همین راستا مراکز دانشگاهی و آموزشگاه های آزاد هنری اقدام به راه اندازی رشته هایی در این زمینه کردند که با استقبال نیز